

סיפורי צדיקים

גליון רס"א
שנה ו' תשע"ז

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תודה למשפחת קיימן על אישור לפרסום בתמונה

סיפורי חז"ל

סיפר רבי יוחנן: פעם סיפר לי יהודי מעשה שאירע לו, חולה היה במחלות רבות ולא התרפא למרות שפנה אל רופאים והרבה בתפילה ובתחנונים. יום אחד ראה ערבים הולכים אל אליליהם וזוכים להם ומתפללים לפנייהם וזוכים לרפואה, החליט ללכת גם הוא למרות שידע שאיסור גדול הוא, רק לראות כיצד נכנסים הם לשם חולים ויוצאים בריאים חשב בלבו, והלך יחד עם הערבים אל בית האליל שלהם, בלילה לך יחד אתם ונשאר ער ודרוך גם כשכולם נרדמו. לפתע ראה את השטן עובר ביניהם, כלי רפואה בידו והוא מרפא את החולים, עבר השטן לידו ולא ריפא אותו. שאל אותו מדוע אינו מרפא גם אותו? ענה לו השטן לא אגע בך, רק את הגויים פקדו עלי להאביד מהעולם הבא, וחלילה לי לגזול חיי עולם מבניו של יעקב. יצא משם האיש בשמחה ובשבח לה', וכשסיפר לי זאת אמרתי לו, ברוך הרחמן ששלח אותך לשם לראות ולשמע כל זאת.

(ז"ח בראשית י"א)

הודעה משמחת
החל משבוע זה ניתן לתרום עבור הפצת העלון החשוב והמבוקש "סיפורי צדיקים" בעמדות נדרים וקהילות המפוזרים בבתי כנסיות בכל רחבי הארץ.

פרשת השבוע

הצדיק כמה ימים בבית מלון, אכל ושתה ונח כראוי. שאל אותו אחד ממקורביו מה ראה על כך? אמר לו אילו שבתני מיד הביתה כשגופי ורזה כחוש ופני נפולים מטלטולי הדרך, הייתי גורם חלילה להוציא לעז על ארץ ישראל.

אני ה' אלקיכם (ט"ו - מ"א)
מסופר על הרה"ק רבי שניאור זלמן "בעל התניא" זיע"א שכבר בילדותו ניכרו בו סימני גאונות, ובכל עת שמחו למדני העיר להשתעשע עמו בדברי תורה. פעם אחת שאלו אותו, היכן יש פסוק בתורה המתחיל ומסתיים באותן שלוש תיבות? ענה הילד מיניה וביה: פסוק זה נאמר במקום בו משה רבינו לא אמר אמת, תמהו השומעים משה רבינו לא אמר אמת? אכן, ענה הילד, בפרשת ציצית מצינו פסוק המתחיל ומסתיים במילים "אני ה' אלקיכם" ובשעה שאנו אומרים ק"ש, אנו מוסיפים את המילה "אמת", ואילו משה רבינו לא אמר "אמת" אלא סיים במילים "אני ה' אלקיכם".

שלח לך אנשים ויתורו (י"ג - ב') מסופר על הגה"ק ר' חיים מבריסק זיע"א ששלח פעם משולח למרחקים, לאסוף כסף לטובת ישיבה ידועה. אחרי תקופה לא קצרה, חזר המשולח ובידו חשבון ההכנסות לעומת הוצאות הדרך שהיו לו ושכרו. והתברר כי לא נשאר עבור הישיבה כמעט כלום. אמר ר' חיים: עתה הבנתי את הפסוק "שלח לך אנשים ויתורו", שלח לך שלוחים כאלה שיתירו משהו לדבר שבשבילו נשתלחו.

טובה הארץ מאוד מאוד (י"ד - ז)

מסופר על הרה"ק רבי יעקב שמשון משפטיבקה זיע"א, שביקר בארץ ישראל. לאחר שהות קצרה בארץ שהיתה אז דלה ויהודים מעטים גרו בה, החליט להביא לארץ הקודש את משפחתו ולהשתקע בה. בדרכו חזרה לביתו שבאוקראינה, השתחה

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים: 8:32 ת"א: 8:34 ר"ת: 9:04

פרשת שלח

זמני כניסת השבת
ירושלים: 7:11 ת"א: 7:26

כי לא ידח ממנו נידח

היה היה פעם יהודי שירד לא עליכם מהדרך הישרה, והפך למשומד ר"ל. כיצד מתדרדר יהודי עד כדי כך, ואיך הוא מגיע לדיוטה התחתונה הזו, עד כי הוא מוכן לעזוב את עמו ואמונתו ולהתחבר אל שונאי היהודים. חכמינו זכרונם לברכה (פרקי אבות) כבר אמרו, כי הקנאה, התאוה והכבוד מעבירים את האדם מן העולם, ואם אחת מהתכונות הרעות האמורות דיה כדי להוריד יהודי מן הפסים, נקל לתאר מה דינו של איש הלוקה בשלושתן יחד. כך ארע גם ליהודי הנ"ל, הוא קינא בכל שכניו, היתה לו תאוה לזהות לכסף, והיה רודף כבוד מאין כמוהו, כתוצאה מכך התרחקו ממנו שכניו היהודים, וזה הביא אותו לכך שיהיה מתרועע עם לא יהודיים אשר בעיניהם לא היה בתכונותיו אלו משום חסרון, וכך כאשר מתחילים להתדרדר קשה לעצור במדרון. בקיצור, היהודי שלנו הלך מדחי אל דחי עד שהפך למלשין נגד אחיו היהודים, ולבסוף השתמד.

אולם למרות הכל ועל אף הכל, נשמה יהודית היא בכל זאת נשמה שיש לה שורש אלוקי. והנה הגיע הזמן והמשומד הגיע למסקנה שכך זה לא יכול להימשך, רגש של חרטה עמוקה ואמיתית שהתעורר בקרבו לא נתן לו מנוח, והוא החליט לחזור בתשובה. מה עושים עם החלטה זו, כיצד מתקנים את כל מה שהוא עיוות במשך כל השנים הללו? הוא התלבט משך ימים מספר. ולאחר מכך החליט ללכת אל הרב, וכי מה עושה יהודי כשיש לו שאלה לשאול הווה אומר הוא הולך אל הרב. בלב שבור ובדמעות בעיניו בא המשומד אל הרב כדי לבקש ממנו עזרה ועצה, רבי עוזר לי להיות בעל תשובה, קרא במר נפשו, אני אעשה כל מה שהרב ישית עלי לעשות הוסיף הוסיף היהודי בדמעות ובהחלטיות. הרב הפסיק את לימודו, הוריד את משקפיו והניחן על השולחן. הוא הביט ארוכות באיש העומד לפניו, כאילו רצה לחדור אל נכסיו נפשו ולעמוד על טיב כוונותיו. לבסוף הוא נענה ואמר מי שרוצה לחזור בתשובה, עליו לעשות שלושה דברים, הוא חייב להתוודות על חטאיו, הוא חייב להתחרט חרטה

שבלב על הדברים הרעים שעולל. והוא חייב להחליט החלטה גמורה שלא יחזור על מעשיר הרעים. התוודה איפוא על חטאיו.

המשומד שבאמת רצה לחזור בתשובה, החל סופר ומונה את חטאיו המרובים, הוא לא פסח אף על עבירה אחת מהשולחן ערוך, לא ויתר על שום הזדמנות לעשות רע לזולתו ולהזיק להם, הן בגופם והן בממונם. הוא מנה כרוכל את כל הרמאויות, הלשנות ועלילות, את האסונות שהוא גרם ליהודים אלה ואלה, וכל זה בגלל אותם שלושה דברים, הקנאה, התאוה והכבוד. בשמעו את כל הדברים האיומים האלה, חשכו עיני הרב ושערות ראשו סמרו. מספיק, די, הוא צעק על היהודי שהיה מוכן להמשיך את רשימת חטאיו עוד ועוד, אין אני יכול לשמוע יותר, אמר הרב. המשומד הפסיק את שטף דיבורו, עינו אדומות מבכי, לבו שבור ורצוף וכל כולו צפיה לתיקון שיתן לו הרב, כי הוא הלא רוצה לחזור בתשובה. לך והבא כר, אמר לו הרב שהתאושש בנתיים מההלם שנגרם לו על ידי שפעת חטאיו של האיש, לך והבא לכאן כר, חזר ואמר לו. המשומד רץ הביתה ומיד חזר ובידו כר. עכשיו קח בידך סכין פקד עליו הרב תצא לרחוב תחתוך את הכר, ותוציא החוצה את כל הנוצות שיעופו ברוח, אף נוצה אחת שלא תישאר בתוך הכר, אחר כך תבוא הנה בחזרה.

האיש יצא החוצה ועשה כפי שנצטווה, באותה שעה נשבה רוח חזקה בחוץ והעיפה את הנוצות לארבע רוחות העולם, הוא חזר אל הרב כשציפית הכר בידו, דע לך, הרעים עליו קולו של הרב, כי ההלשנות, הרכילות והלשון הרע שלך, שלא לדבר כבר על שאר העבירות, הן כמו הנוצות האלו המתעופפות ברוח, האם אתה יכול לאסוף את כל הנוצות לתוך הציפית שבידך? לך איפוא ותחפש אותם, והשם יתברך בעל הרחמים יהא בעורך, אני לא יכול לעזור לך. היהודי שבכל לבו ונפשו רצה לחזור בתשובה, תפס את ראשו בידיו מרוב צער, אוי ואבוי לי אוי ואבוי לנפשי. הוא מירר בבכי ועזב מיואש את בית הרב. בלילה ההוא נדדה שנת הרב, הדברים האיומים אותם שמע מפי המשומד שרצה לחזור בתשובה, הסעירו את רוחו.

משל ונמשל

המוותר הוא המנצח

משל לצלף מומחה ששמו התפרסם באחת המדינות. האגדות סביבו עברו מפה לאוזן. סיפרו כי יש ביכולתו לפגוע בדובדבן המפאר עוגת יום הולדת באופן שהקצפת שעל העוגה לא תפגע. עוד סיפרו, כי במרדפים אחר חיות, במסעות הציד שלו, הוא יורה תמיד היישר לאזני החיה. זאת במטרה להשאיר את עור החיה שלם. האגדות 'תפסו כנפיים' והגיעו עד לארמונו של המלך. המלך, שהיה בעצמו חובב ציד מושבע וצלף מאומן, ביקש ליזום תחרות קליעה ארצית ולהזמין את הצלף המומחה להתחרות מולו. הרצים יצאו דחופים, והתחרות אורגנה במהירות וביעילות. הצלף הגיע גם הוא והמתין לפתיחת התחרות. המלך שהגיע, מלווה בפמליה מכובדת, הורה על פתיחת התחרות. מנהל הטקסים כחכח בגרונו והזמין את המלך להראות את כישוריו בתחום קליעה למטרה. הרים המלך את רובה הצלפים המשוכלל שלו, ובתנועה קלילה החל יורה למרכזו של לוח הקליעה. צלף מומחה היה המלך, וכל הכדורים קלעו במרכז המטרה. העיגול שסימן את המטרה המרכזית, שהיה בגודל סנטימטרים בודדים, נוקב כולו, מקו לקו. אחרי המלך קם המומחה האגדי, נעמד מול לוח המטרה, הרים בתנועה פשוטה את רובהו והחל יורה. עשרות קליעים ירה הצלף וכולם פגעו באותו מקום, בשורה השלישית שמעל לנקודה המרכזית. כיוון ששום קליע לא פגע בנקודה המרכזית, מיהרו השופטים להכריז על נצחונו של המלך בתחרות לקול תרועת הנוכחים. עם סיום התחרות לחץ המלך את ידי מתחרהו והזמינו לסיור מלכותי בארמון המפואר. כאשר היו השניים לבדם, פנה הצלף אל המלך ואמר: "שמח אני על ניצחונך בכל לבי, אולם רציתי כי תדע שהיה בכוחי לנצח בתחרות, אך מפאת כבודך הסטתי את הרובה מעט מעל המרכז ולשם קלעתי את כל הכדורים. תוכל להבחין, כי בניגוד לחור הגדול שנוצר במרכז המטרה שלך, בלוח שלי קיים רק חור בקוטר של כדור בודד. עשרות הקליעים שיריתי פגעו באותה נקודה בדיוק.

הנמשל: מחשבה של חיפוש מעט פחות כבוד, מעט פחות הערכה, ובלבד שהזולת לא יישאר מנוצח. בכוחה של מחשבה זו להפוך את האדם לזרקור רב עוצמה המאיר בכנותו את הסביבה כולה.

(מתוך מאמר)

אולם למרות זאת הוא הרגיש רגש של השתתפות בצערו של היהודי. יחד עם זאת התייסר הרב במחשבה אולי לא נהג כהוגן ששלח את היהודי בידיים ריקות, אולי היה צריך לעשות משהו, לחשוב על איזה "תיקון" עבורו, אולי התכוון הלה באמת ובתמים לחזור בתשובה, והרי שערי תשובה לעולם אינם ננעלים. הרב נע וזע על משכבו כל הלילה ולא מצא מנוח לנפשו, רק לפנות בוקר הוא נרדם, והנה בחלומו הוא יושב ליד שולחנו וגמרא פתוחה לפניו. פתאום נכנסים שני מלאכים ואוחזים בידיו משני הצדדים ואומרים לו ללכת אתם. לאן אתם מוליכים אותי? שואל בקול רועד. לבית דין של מעלה, נשמעת התשובה הפסקנית, שם מתנהל עכשיו דין ונוכחותך הכרחית. אצל המלאכים הרי אין מרחקים, וכל הענין לא נמשך יותר מהרף עין, הם כבר למעלה. בפני בית דין של מעלה.

להפתעתו כי רבה מוצא שם הרב את היהודי שהיה אצלו אתמול בבקשת תיקון, ולמרבה הפלא, הנה הפלא ופלא, פני היהודי קורנות ממש ואור גדול בהיר וחזק מוקרן ממנו. ליד היהודי ניצבים מאזוניים, כשעל כף אחת, יש כר מלא בנוצות, ואילו על הכף השניה יש ארגו כבד שחור. והנה שוב פלא, הכר עם הנוצות שוקל כמעט כמו הארגו השחור. הרב תוהה ותוהה בשביל מה בעצם הזמינו אותו לכאן? אולם חיש מהר התברר לו הכל.

( )

הודעה משמחת

החל משבוע זה ניתן לתרום עבור הפצת העלון

החשוב והמבוקש "סיפורי צדיקים"

בעמדות נדרים וקהילות המפוזרים

בבתי כנסיות בכל רחבי הארץ.

צ'ין אדם לחברו

בזכות פדיון שבויים

פעם הוצרכו היהודים שבארץ ישראל לגשם, כבר היה חשש שתהיה לשנת בצורת, גורו חכמינו זכרונם לברכה שכל העם יצום, ירבה בתפילה ויחזור בתשובה, אולי ירחם ה' ויוריד מטר. והנה נראה להם בחלום שבעירים יש איש פשוט ועני, מלאכתו אינה מן המכובדות, הוא חמר, כלומר נוהג בחמורים ומוביל סחורות וגם בני אדם, וכך נאמר להם בחלום, אם איש זה יתפלל עבורכם ירד מטר לברכה כי צדיק הוא, בזכותו תהיה ישועה לכולכם. מיד עם בוקר שלחו החכמים להזמין את האיש אליהם, ואכן הוא בא, לא ראו החכמים בו שום דבר מיוחד, עני ככל העניים, אדם פשוט כמו יתר החמרים היה נראה, אבל מכיוון שלא רצו לשפוט על פי מראה עיניים בלבד, שאלו אותו מה מלאכתך? ענה האיש בחוסר רצון למה תשאלו? הלוא רואים אתם שפועל עני אני, פרנסתי מהובלת סחורות על גבי חמור, ולפעמים אני מרכיב עליו גם בני אדם ומחמר אחריו עד שיגיעו למחוז חפצם, אבל אם קראתם לי מפני שרציתם לרכוב לאיזה מקום, עליכם לדבר קודם עם בעל החמור, כי לי אין כבר חמור משלי ועלי לעבוד בעבור אחרים. הוסיפו החכמים לחקרו: האם עשית פעם איזה מעשה טוב במיוחד? ספר נא לנו. הררה האיש וענה יתכן שמה שעשיתי לפני זמן מה יכול להיחשב למעשה טוב. או עוד היה לי חמור, יפה וחזק היה, ממנו הייתה לי פרנסה בריווח. ומעשה שהיה כך היה, יום אחד באה אישה ושכרה את החמור כדי להגיע לעיר אחרת, יצאנו לדרך, האישה יושבת על החמור ואני הולך אחרי ומזרוז. ראיתי שאישה זו עצובה מאוד יושבת כפופה ואינה מדברת

כלום. את פניה כיסתה במטפחת שעל ראשה, אבל בכל זאת הרגשתי שהיא בוכה. שאלתי אותה מה לך, מדוע את כל כך עצובה, ומדוע את בוכה? ענתה האישה בבכי, הרומאים אסרו את בעלי, ומחזיקים אותו בבית הסוהר, מפני שלא היה יכול לשלם להם את כל המסים שדרשו, אם לא יקבלו את כל הכסף לא ישררו אותו. איפה אשיג סכום כזה, עלי לראות מה לעשות כדי להוציא אותו לחופשי, הוא הרי עלול חלילה למות שם תחת ידם האכזרית. איני יודעת עוד מה לעשות אולי אמצא עצה בעיר הגדולה.

ריחמתי עליה המשיך האיש בסיפורו, אבל במה יכולתי לעזור לה, גם בידי לא היה סכום כסף כנדרש, המשכנו את דרכנו בשתיקה. לפתע עלה לי רעיון הרי יש לי חמור בריא וטוב, בעדו אפשר להשיג מחיר הגון. כשהגענו העירה אמרתי לאישה חכי כאן שעה קלה עד שאלך ואחזור. אולי אוכל להשיג כסף בעבורך. הלכתי לאחד ממכריי שזמון ביקש לקנות את חמורי ומכרתי אותו לו. חזרתי ונתתי לאישה את כל הכסף שקיבלתי ממורת חמורי, ואמרתי לה הנה הכסף לך ופדי את בעלך, מאז כבר אין לי חמור, הוא היה כל רכושי, אבל אני שמח שהצלתי את השבוי ואת אשתו, סיים החמר את דבריו, ורצה ללכת לדרכו. אך החכמים הסתכלו עליו בהתפעלות, כמה גדול המעשה שעשה איש פשוט זה, והוא אינו מתגאה בזה כלל. התפלל נא איתנו ועם כל הציבור, ראוי אתה שתפילתך תיענה. וכך היה, בזכותו של חמר זה ירד גשם וכל העם ניצל מרעב.

חילולא דצדקיא

שבת קודש כ"ג סיון

רבי אהרן מברעזנא ב"ר חיים (תרפ"ו)

יום ראשון כ"ד סיון

הרה"ק רבי יצחק יעקב מבלענדוב ב"ר חיים מאיר יחיאל ממאגלינצא (תרמ"ב)

יום שני כ"ה סיון

רבן שמעון בן גמליאל (ג"א - תתע"ה)

רבי ישמעאל כהן גדול בן אלישע

(ג"א - תתע"ה)

הרה"ק רבי דוב בעריש מביאלא ב"ר אברהם

מטשעכינב (תרל"ו)

הרה"ק רבי חים סופר אב"ד פעסט ב"ר מרדכי

אפרים פישל (מחנה חיים - תרמ"ו)

יום שלישי כ"ז סיון

הרה"ק רבי יחיאל מיכל מקורימא ב"ר צבי מנחם

מאניפאלע (תרט"ו)

יום רביעי כ"ז סיון

רבי חנינא בן תרדיון (ג"א - תת"ל)

הרה"ק רבי מאיר מאייזנשטאט ב"ר יצחק (פנים

מאירות - תק"ד)

הרה"ק רבי שמואל שמעלקא מחוסט ב"ר

ישראל יעקב (תרצ"ד)

יום חמישי כ"ח סיון

הרה"ק רבי משולם פייש הלוי מטהאש ב"ר

מרדכי (תרל"ה)

יום שישי כ"ט סיון

הרה"ק רבי שמואל שמריה מאוסטרובצה

(תלמיד ה"חודה" ב"ר יעקב (תר"ז)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

פרפראות

מודה אני לפניך

מסופר: כשהרה"ק רבי ברוך ממעזבוז ויע"א אמר את התפילה "מודה אני לפניך ה' אלקי וכו' על כל החסד אשר עשית עמדי ואשר אתה עתיד לעשות עמי ועם כל בני ביתי", נשתתק והתעמק במחשבתו שעה קלה, ושאל בקול: למה להודות על העתיד? הרי אפשר להודות לשם יתברך על כל חסד בשעתו. והשיב מיניה וביה: שמא חס ושלוש ארד ממדרגתי ולא יהיה לי השכל והרצון להודות לך על כל טובה בשעתה, לכן אני מקדים ומודה לך לאלתר על הכל.